

## **Studiedag Gerhanko: Gerechtsdeurwaarders Kortrijk, Ieper en Veurne**

### **Speech**

Voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg W-VL (Paul Dauw)

Magistraten

Professoren en academici

Gerechtsdeurwaarders

Advocaten

Dames en heren

Welkom in Kortrijk. Welkom hier in de KULAK.

Ik vermoed dat het voor heel wat onder jullie, net zoals voor mij, een blij weerzien is met de alma mater.

Sta mij toe om, zoals in jullie sector gebruikelijk is, met de deur in huis te vallen. Ik werk, samen met jullie vertegenwoordigers, aan een hervorming van jullie beroepsgroep. En ik voel hier in de zaal dat daar wat zenuwachtigheid over is. Dat jullie willen weten waar jullie aan toe zijn.

Ik herken die gevoeligheid. Ik heb ze eerder meegemaakt. Iets meer dan een jaar geleden stond ik voor een zaal van notarissen. Op het jaarlijkse event van FedNot, de beroepsvereniging van notarissen.

Ook de notarissen hadden een regeling en statuut dat dringend aan hervorming toe was. Wie mij een beetje kent, weet dat mijn vingers beginnen jeuken als het gaat over hervormingen die al veel te lang uitgesteld zijn.

Sommigen spraken over notariskantoren als veredelde copycenters. Ze wilden het beroep zelfs volledig afschaffen. Maar niet met mij.

We hebben constructief samengewerkt met de sectorvertegenwoordigers en een goede hervorming uitgewerkt. En ja, sommige tarieven die al decennia aan het scheefgroeien waren, hebben we gecorrigeerd. Maar we hebben er evengoed voor gezorgd dat het statuut gemoderniseerd werd. Dat de werkomstandigheden aan de hedendaagse normen werden aangepast.

We hebben samen een hervorming doorgevoerd die het beroep voor de volgende decennia een duidelijke toekomst biedt.

Twee weken geleden sprak ik opnieuw op de vergadering van FedNot. En ik moet zeggen, ik kreeg veel dankbetuigingen van de mensen daar. Ze vonden dat de hervorming evenwichtig was en het beroep toekomstbestendig maakte. Het is niet meer dan terecht. Notarissen zijn een cruciale partner van justitie en vervullen een belangrijke maatschappelijke rol.

Dat geldt evenzeer voor gerechtsdeurwaarders. En ook voor jullie sector heb ik hetzelfde doel voor ogen.

Dat zullen we doen op dezelfde manier waarop we elke hervorming bij justitie aanpakken. Als gerechtsdeurwaarders zijn jullie de mensen die de beslissingen van Justitie dagdagelijks uitvoeren. Jullie zijn dan ook de eerste om te voelen waar justitie tekortschiet. Het werkt te oubollig, te traag, en er is teveel straffeloosheid. Daarom willen we onze rechtsgang eindelijk de 21e eeuw binnenloodsen, volgens drie principes: sneller, menselijker en straffer.

We maken justitie **sneller** door maar liefst 1.400 extra mensen aan te werven. Daar zijn we volop mee bezig. Maar doordat we eindelijk werk maken van digitalisering, waarbij we alle nieuwe en bestaande databanken en applicaties linken, via de centrale toegangspoort Just-on-web. Wat die digitale transformatie voor de gerechtsdeurwaarders inhoudt, schets ik aan de hand van 4 concrete zaken.

Zo werken we samen met de Nationale Kamer aan een platform voor online bieding voor roerende goederen. Het KB met de wettelijke basis trad in december 2021 in werking. Het online biedingsplatform is voor iedereen een voordeel. Jullie kunnen sneller en gebruiksvriendelijker werken, met een veel groter bereik. Voor zowel schuldeisers als schuldenaars betekent meer bereik ongetwijfeld meer opbrengen.

We bouwen ook aan een volledig digitale database van alle akten van de gerechtsdeurwaarders, de CREA. Hierdoor zullen we over betrouwbare statistieken beschikken om in de toekomst een veel betere administratie mogelijk te maken. Ook hierover trad het KB in december vorig jaar al in werking.

We voorzien ook de elektronische betekening en hopen daar begin volgend jaar mee te starten. De problemen met de softwareleverancier zijn achter de rug. Eens de handtekeningmodule van justitie operationeel is, zullen jullie

dagvaardingen volledig elektronisch kunnen doorsturen naar het CREA-platform.

Daarnaast werken we samen met jullie en met de advocatuur aan een zittingsapp. Zodat jullie snel en efficiënt kunnen checken waar er gedagvaard kan worden.

We houden altijd één iets in het achterhoofd: alles past in een groter plaatje. Elke bouwsteen moet passen in Just-on-web. De databanken en platformen moeten perfect gelinkt zijn aan elkaar. Die digitalisering zal jullie werk niet alleen vereenvoudigen. Het zal er ook voor zorgen dat jullie meer de handen vrij hebben voor een begeleiding op maat.

Zodat we tot een **menselijke aanpak** komen. Dat is het tweede principe van de hervorming bij Justitie. Dat betekent gelijke toegang tot justitie voor iedereen, oog hebben voor de meest kwetsbaren, het slachtoffer centraal zetten, kinderrechten vrijwaren en zinvolle detentie.

Ik zei reeds dat jullie dagdagelijks de beslissingen van Justitie uitvoeren. Jullie zijn de cruciale schakel om de rechtszekerheid in ons land te vrijwaren. Anders blijven contracten en rechterlijke uitspraken een dode letter. Jullie doen een nobele taak die niet iedereen even graag zou uitvoeren.

Maar een menselijke aanpak is nodig in de strijd tegen overmatige schuldenlast. We moeten mensen helpen om uit de miserie te raken. De invordering van schulden mag niet leiden tot een onoverkomelijke schuldenberg.

Een update van de tarifiering is belangrijk in deze discussie. De sectorvertegenwoordigers zijn daar ook vragende partij voor. De tarieven moeten actueel zijn, de werkelijke kosten reflecteren en transparant zijn. De Nationale Kamer is met een voorstel gekomen en op basis daarvan werken we aan een hervorming van de tarieven.

We willen daarbij een onderscheid maken tussen mensen die niet willen en mensen die niet kunnen betalen. Dat is een heel groot verschil. Wie niet kan betalen, moet zo vlug mogelijk worden doorverwezen naar de hulpverlening.

Maar ook door de verschillende databanken te digitaliseren, te linken en toegankelijk te maken kan, zullen we al heel wat leed helpen vermijden. Een

uitbreiding van de berichten in de CBB<sup>1</sup> is essentieel om de solvabiliteit van een schuldenaar te beoordelen. Dit moet ertoe leiden dat mensen die volgens de gegevens in de CBB insolvabel zijn, sneller worden gedetecteerd. En er dus nutteloze kosten worden vermeden. De raadpleging van de CBB zal daarom ook meer algemeen worden verplicht bij wet.

Bovendien zal het gemeengemaakt beslag en het beslag bij uitbreiding en vergelijking worden verplicht. Dit om te vermijden dat telkens nieuwe kosten ontstaan bij nieuwe beslagen. Ook overwegen we de invoering van een bijzondere rechtspleging voor invordering van schulden ten aanzien van consumenten, geïnspireerd op de bestaande IOS-procedure. Met dit verschil dat de vrederechter zal bevoegd zijn voor het afleveren van een uitvoerbare titel.

Dan kom ik tot het laatste principe van **straffer**. Dat betekent voor jullie vooral een performantere regeling van de beroepsgroep: een hervorming en modernisering van het statuut.

De situatie zoals die nu bestaat voor gerechtsdeurwaarders is geen goede zaak. Het is een vicieuze cirkel waarbij men pas op late leeftijd benoemd geraakt en daardoor vaak noodgedwongen tot op hoge leeftijd aan de slag blijft. Kandidaat-gerechtsdeurwaarders moeten sneller de kans krijgen om door te groeien. Dat komt de dynamiek van de sector ten goede.

We werken hieromtrent aan een hervorming die we binnenkort, na advies van de Raad van State, zullen voorleggen aan het parlement.

Deze hervorming houdt onder andere in date voorzien in een leeftijdsgrens van 70 jaar, maar de loopbaanvoorwaarde zetten we op 30 jaar. Wie op 70-jarige leeftijd nog geen 30 jaar actief is als gerechtsdeurwaarder, kan blijven verder werken tot 75 jaar.

We verkorten ook de wachttermijn om te postuleren als gerechtsdeurwaarder-titularis van 5 jaar naar 3 jaar.

We voeren de titel van kandidaat-eregerechtsdeurwaarder in en we passen de procedure voor de benoeming van een waarnemend gerechtsdeurwaarder aan.

---

<sup>1</sup> (Centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest)

We vereenvoudigen het systeem van plaatsvervangingen en we digitaliseren het stageboekje.

Ook voor de uitoefening van het beroep in associatie willen we een wettelijk kader voorzien.

Het zijn enkele maatregelen waarmee we het beroep willen verjongen en ervoor zorgen dat er meer plaatsen vrijkomen. Dit zal de dynamiek van de sector ten goede komen. Maar in deze hervorming zit natuurlijk meer.

Zoals ik al zei verbeteren en automatiseren we de werking van de CBB. Met meer details rond de aard van de dossiers en aktes.

We schaffen ook de visumplicht van de beslagrechter in het kader van een uitvoerend derdenbeslag af.

Voor de procedure voor Invordering van Onbetwiste Schulden komt er een verzetstermijn.

En we doen aanpassingen aan bevoegdheden, samenstellingen en benoemingstermijnen van de algemene vergadering van de Nationale Kamer, het directiecomité en de arrondissementskamers.

En er komt ook een tuchtrechtbank in plaats van de bestaande tuchtcommissie, waar burgers terecht kunnen met eventuele klachten. Die tuchtrechtbank zal onafhankelijk functioneren en sancties kunnen opleggen aan gerechtsdeurwaarders die de regels niet naleven.

Want ik zal niet aanvaarden dat enkele rotte appels de mand bederven. Gerechtsdeurwaarders zijn voor mensen vaak het gezicht van justitie. Jullie hebben vaak de ondankbare taak om ervoor te zorgen dat beslissingen worden nageleefd. Dat de wet wordt toegepast. Dan wil ik ook absoluut dat elke gerechtsdeurwaarder correct alle regels naleeft. Wie de wet toepast, mag ze er zich nooit boven zetten.

## **Slot**

Dames en heren,

Ik denk dat ik jullie hiermee de grote lijnen geschetst heb van de richting die we samen uitwerken. Het past in het ruimer plaatje van de hervormingen bij justitie waar we mee bezig zijn. Sneller, menselijker en straffer.

Zodat we het beroep van gerechtsdeurwaarder verjongen en dynamisch maken. Zodat jullie sneller en efficiënter kunnen werken: minder papierwerk en meer mensenwerk. Met respect voor de vaak moeilijke en onmisbare taak die jullie vervullen.

In mijn ervaring met de sector van de gerechtsdeurwaarders weet ik dat jullie mensen zijn die vooruit willen. Daar ben ik jullie dankbaar voor. Samen gaan we de hervorming concreet maken in de praktijk, altijd met overleg.

U kan daarvoor op mij rekenen.

Ik dank u.